

Orientering

Til Økonomiudvalget

Aftale om kommunernes økonomi for 2025

Regeringen og KL har den 31. maj 2024 indgået aftale om kommunernes økonomi for 2025 (ØA25). Hovedelementerne i aftalen er:

- Den kommunale serviceramme i 2025 løftes med brutto 3,4 mia. kr. Løftet dækker over hhv. et løft på 0,5 mia. kr. til kvalitetsløft i ældreplejen og 2,9 mia. kr. til det demografiske træk fra et stigende antal ældre og børn samt til udgiftspresset på de store velfærdsområder. Tages der højde for reduktion i kommunernes administrationsudgifter på 0,2 mia. kr., udgør det samlede serviceløft 3,2 mia. kr. i 2025.
- Kommunernes anlægsramme fastsættes til 20,3 mia. kr., inkl. 0,9 mia. kr. til bedre faglokaler i folkeskolen og 0,6 mia. kr. til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet. Anlægsrammen for 2024 udgør 19,3 mia. kr. (i 2024 p/l), hvoraf 0,2 mia. kr. vedrører udvidelse af botilbudskapaciteten.
- Kommunerne modtager kompensation for udgifter til modtagelse af fordrevne fra Ukraine på 0,9 mia. kr. i 2024. Kompensationen svarer til niveauet for kompensationen i 2023 i ØA24. Det bemærkes, at der på nuværende tidspunkt forventes udgifter til fordrevne fra Ukraine på samlet 334,7 mio. kr. i 2024. KK's bloktilskudsandel af 0,9 mia. kr. udgør ca. 100 mio. kr.
- Der foretages en midtvejsregulering vedr. 2024 på 0,4 mia. kr., som dels består af ændret skøn for udgifter til indkomstoverførsler på -0,8 mia. kr., svarende til ca. -88 mio. kr. for Københavns Kommune dels et løft sfa. ændret pris- og lønfremskriv på 1,2 mia. kr.
- Det flerårige samarbejde om administration, som blev etableret ifm. Økonomiaftalen for 2024 videreføres, og der indgår 113 forenklinger i ØA, som kan reducere de kommunale udgifter.

Der er i øvrigt også indgået aftale på en række områder, som udfoldes i den vedlagte økonomiaftale, bl.a.:

- Frisættelse af velfærdsområderne
- Digitalisering
- Sundhed
- Klima mv.

31-05-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 11401

Dokumentnummer i F2
5597759

Sagsnummer eDoc
2024-0199917

Sagsbehandler
Emilie Ingeborg Worning
Kenneth Møllerup-Faurschou

- Lavbundsindsats
- Et styrket og sammenhængende beredskab

Økonomiforvaltningen vil frem mod 1. behandlingen af budgettet for 2025 i august se nærmere på de økonomiske konsekvenser som følge af aftalen for Københavns Kommune.

2. Kommunernes økonomiske rammer

Økonomiforvaltningen har foretaget foreløbige skøn for de økonomiske konsekvenser som følge af økonomiaftalen 2025 for Københavns Kommune, og sammenlignet med de forudsatte niveauer i indkaldelsescirkulæret for budget 2025, jf. tabel 1. De enkelte elementer udfoldes efterfølgende.

Det bemærkes, at tabellen nedenfor opgør de finansielle konsekvenser samt konsekvenser for servicerammen under service. Københavns Kommunes andel af service- og bruttoanlægsrammen for 2025 fastlægges som led i den fælleskommunale budgetkoordinering frem mod den endelige vedtagelse af de kommunale budgetter for 2025 til oktober 2024. KL vil som led i den fælleskommunale budgetkoordinering udmelde en vejledende service- og anlægsramme til alle kommuner efter afslutningen af økonomiforhandlingerne for 2025.

Tabel 1. Finansielle konsekvenser af økonomiaftalen 2025

Mio. kr., 2025 p/l		Balance i ØA2025	Effekt for KK	Ændring ift. IC25 (foreløbig)
Service (2025)	Servicerammen løftes netto med i alt 3,2 mia. kr.			
	Løft af kernevelfærd (brutto)	3.400	358	253*
	- heraf kvalitetsløft af ældreplejen	546	57	57
	- heraf demografi og øvrig kernevelfærd	2.854	301	195
	Reduktion af kommunernes administrationsudgifter	-242	-25	-25
	Samlet løft	3.158	332	227
Anlæg (2025)	Bruttoanlægsrammen fastsættes til 20,3 mia. kr.			
	Stigning ift. forudsatte i IC2025	1.000	111	111
	- heraf investering i bedre faglokaler som følge af Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram	888	99	99
	Kommunal egenfinansiering af anlægsrammen	-500	-56	-56
	Lånepuljer til kommunernes investeringer på anlægsområdet reducerer balancetilskuddet	-600	-67	-22**
	Samlet løft	-100	-11	33
	Effekter vedr. 2024			
Øvrigt (2024)	Midtvejsregulering af pris- og lønskøn samt overførsler på i alt 0,4 mia. kr.			
	Pris- og lønregulering (service	1.200	133	133
	Overførsler (budgetgaranti)	-800	-88	-88
	Samlet løft (service og budgetgaranti)	400	45	45

	Kompensation for udgifter til fordrevne ukrainere	900	100	100
--	---	-----	-----	-----

*) På Økonomiudvalgets seminar i januar 2024 var der i Københavns Kommunes serviceramme taget højde for et løft i økonomiaftalen 2025 på 1,0 mia. kr. på baggrund af den demografiske udvikling, svarende til 105 mio. kr. for KK.

***) I ØA25 er lånepuljer til anlæg i alt 0,6 mia. kr. ift. end i ØA2024 svarende til i alt 67 mio. kr. for KK. Lånepuljerne reducerer det kommunale balancetilskud, hvoraf KK allerede ved IC har taget højde for effekten af lånepuljer til botilbudskapacitet svarende til 44 mio. kr. ved IC2025.

Service

Økonomiaftalen 2025 løfter servicerammen med brutto i alt 3,4 mia. kr. Løftet dækker over et løft på 2,9 mia. kr. som følge af den demografiske udvikling og til løft af de store velfærdsområder, herunder folkeskole, dagtilbud, social- og sundhedsområdet samt kvalitetsløft af ældreplejen på 0,5 mia. kr. I tillæg hertil reduceres kommunernes administrationsudgifter med 0,2 mia. kr., og det samlede løft udgør derefter 3,2 mia. kr.

Københavns Kommunes andel af det demografiske løft udgør 105 mio. kr., hvilket svarer til den andel der er indregnet i kommunens serviceramme og opgørelse af ledigt servicemåltal, som blev præsenteret på Økonomiudvalgets seminar i januar 2024 på 855 mio. kr. Økonomiforvaltningen bemærker, at merudgifterne til demografi i kommunen opgøres til 59 mio. kr. i budget 2025. Modsat reduceres kommunens serviceramme med 25 mio. kr. svarende til Københavns Kommunes andel af reduktionen i kommunernes udgifter til administration på 242 mio. kr. i 2025.

Det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale serviceramme for 2025 overholdes i budgetterne og regnskaberne. Derfor er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2025. Det gælder endvidere, at kommunernes bloktilskud nedsættes, såfremt kommunernes samlede serviceudgifter i regnskabet overstiger det budgetterede niveau. Ved en overskridelse fordeles 40 pct. af bloktilskudsnedsættelsen mellem alle kommuner efter folketal, mens 60 pct. fordeles mellem kommuner med overskridelse af de budgetterede serviceudgifter.

Anlæg

Bruttoanlægsrammen løftes fra 19,3 mia. i 2024 (2024 p/l) til 20,3 mia. kr. i 2025 (2025 p/l). Den aftalte bruttoanlægsramme indeholder investeringer i bedre faglokaler, som følge af Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram på 0,9 mia. kr. i 2025 samt et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet på 0,6 mia. kr. i 2025. Hertil er der forudsat en egenfinansieringen fra kommunerne svarende til 0,5 mia. af den samlede anlægsramme.

Det ekstraordinære løft af kommunernes anlægsinvesteringer til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet blev aftalt i forbindelse

med økonomiaftalen for 2024. Det samlede løft i perioden 2024-2026 udgør 1,5 mia. kr. Københavns Kommune har søgt om andel af midlerne til udvidelse af botilbudskapaciteten i 2025, men størrelsen heraf kendes først ultimo juni 2024.

Endelig er 1 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte bruttoanlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter.

Midtvejsreguleringen inkl. regulering af pris- og lønskøn

Der foretages en midtvejsregulering vedr. 2024 på i alt 0,4 mia. kr. Midtvejsreguleringen består dels af ændret skøn for udgifter til indkomstoverførsler på -0,8 mia. kr., svarende til ca. -88 mio. kr. for Københavns Kommune, dels af en positiv efterregulering af kommunernes serviceudgifter i 2024 på i størrelsesordenen 1,2 mia. kr., svarende til en forhøjet serviceramme for Københavns Kommune på ca. 133 mio. kr., som følge af skønnet for pris- og lønudvikling fra 2023 til 2024 er vokset siden økonomiaftalen 2024.

Økonomiforvaltningen bemærker, at der på overførsler mv. under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget forventes et mindreforbrug på 60,6 mio. kr. (pr. april 2024). Det bemærkes videre, at der er i budgettet for 2024 er afsat en pulje til forventet efterregulering af de budgetgaranterede overførelsesudgifter på 83,8 mio. kr.

KL har oplyst, at der også indgår et løft på 130 mio. kr. i 2024 vedr. ældreområdet. ØKF afventer udmelding fra KL om udmøntning af løftet på ældreområde samt midlerne vedr. kvalitetsløftet af ældreplejen.

Ukrainerelaterede udgifter

Der er som led i den fortsatte normalisering af ukrainerelaterede udgifter afsat en samlet ramme på 0,9 mia. kr. for 2024. KKs bloktilskudsandel udgør 100 mio. kr., mens de forventede ukrainerelaterede udgifter foreløbigt er 335 mio. kr. Økonomiforvaltningen bemærker, at der i KK herudover er tilvejebragt finansiering på 145 mio. kr. i 2024 til udgifter til fordrevne fra Ukraine.

I økonomiaftalen er der ikke aftalt noget for så vidt angår ukrainerelaterede udgifter i 2025. Økonomiforvaltningen bemærker, at det styringsmæssigt i KK fortsat lægges til grund, at udgifter relateret til fordrevne fra Ukraine ikke indgår i servicerammen og derfor ikke fortrænger kommunale serviceudgifter.

Regulering af pris- og lønskøn

Med økonomiaftalen er pris- og lønudviklingen fra 2024 til 2025 på service sænket fra 4,8 pct til 3,9 pct. På anlæg er pris- og lønskønnet sænket fra 3,2 pct. til 2,5 pct. De opdaterede pris- og lønskøn indarbejdes i udvalgenes budgetter med augustindstillingen for budget 2025.

3. Flerårigt samarbejde

Med Økonomiaftalen for 2024 styrkede regeringen og KL samarbejdet ved at etablere et flerårigt samarbejdsprogram og politisk partnerskab, for at understøtte arbejdet med at tilvejebringe de forudsatte administrationsbesparelser. KL og regeringen er enige om at videreføre arbejdet.

Regeringen og KL er enige om at gennemføre en række yderligere administrative forenklingsforslag, som bringer det samlede antal op på 113 regelforenklinger. Parterne vil forsat fremsætte nye forslag frem mod ØA26 og er desuden enige om, at forslag skal behandles hurtigst muligt. I forlængelse af samarbejdet er KL og regeringen enige om en række initiativer, som skal nedbringe administrationsomkostningerne i Udbetaling Danmark, samt at der i 2025 indføres krav om e-handel på udvalgte indkøbsområder i den offentlige sektor. Områderne vil blive offentliggjort i oktober 2024, og eventuelle gevinster herfra beholdes decentralt mens implementeringsomkostninger afholdes inden for eksisterende rammer.

Regeringen og KL er enige om at nedbringelsen af udgifter til administration i kommunerne skal afspejles i statslige styrelses aktiviteter rettet mod kommunerne.

Økonomiforvaltningen bemærker, at Økonomiudvalget med Indkaldelsescirkulæret for 2025 vedtog, at der skulle findes 30 mio. kr. i 2025 på det administrative område og samlet 183 mio. kr. frem mod 2030. De 30 mio. kr. findes som en del af det samlede effektiviseringsmål for budget 2025 på 250 mio. kr. Udvalgene har med budgetbidragene for 2025 indmeldt effektiviseringer til indfrielse af måltallet for administrative effektiviseringer for i alt 53 mio. kr.

4. Frisættelse af velfærdsområderne

Regeringen har med en række af Folketingets partier indgået aftaler om hhv. folkeskoleområdet og ældreområdet med det formål at frisætte velfærdsområderne og muliggøre, at flere beslutninger træffes tættere på borgeren.

Folkeskolen

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende for realiseringen af den fælles ambition om at folkeskolen har behov for friere rammer at fastholde et tæt samarbejde, herunder i regi af Sammen om Skolen. Regeringen og KL er dertil enige om, at kommunerne skal understøtte frisættelsen af folkeskolen ved, i respekt for ledelseskæden, at lægge mere ansvar og flere beslutninger ud til skolerne.

Regeringen og KL er enige om at etablere et samarbejde om udvikling af folkeskolens almenområde med tre spor:

- Etablering af et datagrundlag der skal understøtte opfølgningen på den fælles intention om at flere elever på sigt skal kunne indgå i almenundervisningen.

- Udbredelse af viden og gode erfaringer mellem Børne- og Undervisningsministeriet, Finansministeriet og KL i regi af samarbejdet aftalt i *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram*.
- Kompetenceudvikling af specialpædagoger for at styrke almenområdet.

Ældreplejen

Regeringen har den 18. april 2024 indgået en bred politisk aftale i Folketinget om en ældrereform, hvor der afsættes 1 mia. kr. årligt med indfasing frem mod 2027 til at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen.

Regeringen og KL er enige om, at det er en fælles ambition at udbrede faste tværfaglige teams i ældreplejen og udmønter 376,1 mio. kr. i 2024 til en målrettet udbredelse af faste teams.

Kommunerne får fra den 1. januar 2025 mulighed for at etablere eller omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem: Lokalplejehjem. Regeringen og KL er enige om sammen at følge arbejdet med udbredelse af lokalplejehjem.

5. Digitalisering

Med aftalen er KL og Regeringen enige om at drøfte indhold og rammer for det fremadrettede fællesoffentlige digitale samarbejde, der skal sætte retningen for fremtidens digitale offentlige sektor, når den nuværende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi udløber med udgangen af 2025. Derudover er der enighed om fortsat at sikre et højt sikkerhedsniveau og en fortsat stabil drift, vedligehold og videreudvikling af den fællesoffentlige digitale infrastruktur. Samtidig er parterne enige om at igangsættes et arbejde, som skal se på mulige modeller for den fremtidige finansieringsstruktur for den fællesoffentlige digitale infrastruktur.

KL og Regeringen er enige om at nedsætte en Digital Taskforce for kunstig intelligens. Taskforcen skal sætte retning og ambition for udnyttelse af kunstig intelligens i den offentlige sektor, og være med til at bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere administration og øge kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for borgere og virksomheder.

6. Sundhed

Sundhedsstrukturkommissionen forventer at afslutte sit arbejde i juni med henblik på efterfølgende at afrapportere til regeringen. Kommissionens rapport vil blive sendt i offentlig høring frem til primo august, hvorefter Regeringen vil fremlægge et forslag til en sundhedsreform.

Regeringen og KL er enige om fortsat at understøtte implementeringen af initiativerne i 10-årsplanen for psykiatrien på baggrund af den indgåede udmøntningsaftale mellem parterne den 2. april 2024. KL noterer sig, at regeringen i efteråret 2024 vil fremlægge et politisk udspil til en fuldt finansieret 10-årsplan for psykiatrien frem mod 2030. Det politiske udspil vil tage udgangspunkt i input fra sundhedsstrukturkommissionen og det nedsatte psykiatriråd, hvor bl.a. KL er repræsenteret.

Parterne er desuden enige om at følge op på Robusthedskommissionens anbefalinger fra september 2023. Der er herudover enige om at styrke indsatsen for dosispakket medicin fra apoteket særligt målrettet borgere i kommunale pleje- og botilbud, så dosispakket medicin bliver førstevalg for de borgere, der er egnet til det.

Bilag

Bilag 1. Aftale om kommunernes økonomi for 2025